

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Katedra správního práva

Posudek oponenta diplomové práce
(ve smyslu čl. IV odst. 4 vyhlášky děkana FPR č. 30D/2012)

Název práce: Bodové hodnocení porušení předpisů o provozu na pozemních komunikacích
Diplomant/ka: Petr Skála
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast

1. Zadání a cíl práce:

Deklarovaným cílem předložené práce je „podívat [se] na problematiku bodového hodnocení, jestli nalezneme určitou část osob, na které se bodové hodnocení nevztahuje, nebo je možné obejít institut bodového hodnocení tak, abychom jím nebyli dotčeni“ (str. 1). Cíl práce je – nikoliv explicitně a bohužel ne zcela totožně – zmíněn také na začátku závěrečné kapitoly na str. 57.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Předložená diplomová práce se zabývá zajímavým správněprávním tématem, které jak z teoretického hlediska, tak z pohledu pozitivněprávní úpravy nabízí mnohé podněty k zamyšlení a hlubšímu prozkoumání, stejně jako vyvolává mnohé otázky, pro jejichž vyřešení (či alespoň nastínění jejich vyřešení) se diplomová práce nabízí jako vhodná platforma.

Autor svou práci tematicky pojal a zacíлил velmi úzce, kdy se kromě bodového hodnocení přestupků vlastně ničím jiným nezabývá. Na jednu stranu je třeba takový přístup bezpochyby ocenit, neboť práci alespoň nezatěžuje zbytečná „vata“, kterou někteří diplomanti používají ke zvýšení kvantity odevzdaného textu. Na druhou stranu se však nabízí úvaha, zda by k některým teoretickým pojmům určité (alespoň obecné) pojednání zpracováno být nemělo. Jistě není třeba čtenáře poučovat například o pojmu přestupku, ale kupříkladu pojem „správní trestání“ by v práci své uplatnění jistě našel – například ve vztahu k otázce, zda lze připsání bodu za přestupek považovat za sankci a tedy za součást správního trestání či nikoliv.

Struktura práce je do jisté míry atypická. Autor přes velmi stručné pojmové vymezení bodového hodnocení a tezoovitý popis historického vývoje jeho právní úpravy rovnou formuluje některé obecnější úvahy *de lege ferenda* (str. 8 a 9), načež přechází k aktuální úpravě *de lege lata*. Tu pojímá víceméně jako výčet skutkových podstat přestupků, kterých se bodové hodnocení týká (tomu svědčí i začátky jednotlivých částí třetí kapitoly, které mnohdy ani nejsou uvozeny větou v jazykovém smyslu (často zde chybí slovesa), ale jen popisem znaků skutkové podstaty). Protože to by samo o sobě jistě nestačilo, diplomant tyto pasáže obohacuje nejen o stručnou komparaci stávající právní úpravy s jejími dřívějšími podobami, ale také je na některých místech doplňuje i odkazy na judikaturu správních soudů.

V následující kapitole se autor věnuje (nijak jednoduché) otázce, nakolik je možno ukládání (přičítání) bodů považovat za ukládání sankcí za přestupek a to z pohledu všech tří klasických státních mocí, tj. legislativy, justice i exekutivy (resp. administrativy). Právě v této kapitole – svou podstatou výsostně teoretické – chybí určité doktrinální základy, které diplomant zřejmě ovládá, do práce je však nezařazuje (typicky již zmíněný pojem trestání jako takový).

Kapitola pátá – mimochodem velmi nevhodně nazvaná – zpracovává úřední postup připisování bodů za spáchání přestupků. I zde se diplomant na mnoha místech oprostí od pouhého popisu a do textu zpracovává některé úvahy (převzaté, ale i své vlastní), které se probíraných témat dotýkají.

Lehce kontroverzně může vyznít pojetí kapitoly šesté, u níž není zcela zřejmé, zda upozorňuje na mezery v právu, anebo čtenáře navádí, jak právo obejít. Mezi těmito dvěma oblastmi je, přinejmenším co do vhodnosti zařazení do magisterské práce, podstatný rozdíl a diplomant v tomto případě balancuje na hranici mezi oběma z nich.

Kapitola sedmá pak obsahuje některé autorovy úvahy *de lege ferenda*. Její zařazení do práce lze nepochybně uvítat, ze systematického hlediska však může poněkud „rušit“ ten fakt, že mnohé tyto úvahy jsou v práci obsaženy i na jiných místech a tato kapitola v důsledku toho poněkud ztrácí svůj základní smysl. Nejde zde ani tak o výtku obsahovou, neboť s mnohými diplomantovými myšlenkami by jistě šlo souhlasit, jako spíše o poznámku k metodice zpracování tématu.

Obsahově je možno celkově práci hodnotit pozitivně. Autor se vyjadřuje sice jednoduše a stručně, nicméně nikoliv chybně či nesrozumitelně. Na mnoha místech práce upozorňuje na nedostatky právní úpravy, či na nejasnosti a problémy vznikajícími při její aplikaci v praxi.

Diplomantovi se podařilo vyvarovat se výraznějších obsahových chyb, a pokud se už v práci nějaké objevují, zpravidla jde o překlepy či drobnější přehlédnutí. Příkladem tohoto může být například chybné číslo zákona v poznámce pod čarou č. 114 (str. 43), z neznámých důvodů shodné znění poznámek pod čarou č. 89 a 102 (str. 33 a 38), kdy přinejmenším u té druhé je možno pochybovat, zda se týká textu práce, ze kterého je na ni odkazováno, nebo případně chybný odkaz na číslo paragrafu na str. 48 (autor při rozebírání námitek odkazuje na § 117 zákona o provozu na pozemních komunikacích namísto správného § 123f – ustanovení § 117 se mu do textu zřejmě „přípletlo“ ze správného řádu, který na tomto místě opravdu pojednává o námitkách, byť pojmově samozřejmě zcela odlišných).

Mezi drobnější obsahové nedostatky lze pak řadit i určitou dílčí tezovitost textu. Například na str. 3 diplomant prezentuje některé historické souvislosti, ty jsou ale velmi stručné, přičemž je otázka, nakolik bylo účelné je do práce vůbec zařazovat, když zejména poslední odstavec první kapitoly čtenáři prakticky nic věcného nesdělují. Na str. 6 pak autor sice uvádí, že se o bodovém systému uvažovalo již v roce 1999, resp. 2000, dokonce jej i obsahově specifikuje, co ale nakonec způsobilo jeho nepřijetí (kvalita úpravy, obsahové nedodělky, politické tlaky, výhrady odborníků, ...?) již neuvádí. Podobně na str. 28 je například v textu uvedena tzv. „Eliška“, aniž by autor vysvětlil, co tímto slangovým výrazem vlastně myslí, resp. proč se používá právě toto označení. O některých ne zcela vhodných názvech kapitol (kap. 5) již byla řeč, spíše úsměvně pak zní třeba i název kapitoly 3.5 („Zhodnocení bodového hodnocení“). Podobně kontroverzně (či snad opět úsměvně?) pak třeba může někomu připadat i poslední věta práce (str. 60), jakkoliv její zařazení do práce jistě nelze považovat za chybu, je-li diplomant o tomto tvrzení přesvědčen.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Z hlediska formálních náležitostí je práce v zásadě v pořádku a splňuje požadované a předepsané náležitosti. Pokud se v ní objevují formální nedostatky, jde pouze o výjimečná diplomatova pochybení. Tím nejzřetelnějším (byť ne nejzávažnějším) je zřejmě to, že text práce není zarovnán do bloku, což je jistě z hlediska vnějšího dojmu, jímž práce působí, škoda. V práci se také objevují gramatické (zejm. interpunkční) chyby, byť nikoliv v množství výrazně přesahujícím běžný průměr. Je také zavedenou praxí, že hlavní kapitoly DP by vždy měly začínat na nové stránce, což v případě této práce splněno není.

Určité nedostatky lze shledat v oblasti práce s podkladovými prameny. Obecně se důrazně nedoporučuje čerpat při zpracování diplomové práce z jiných kvalifikačních prací

(zde jedna BP a jedna DP), které – i přes to, že byly obhájeny – ještě nezaručují úroveň materiálu, ze kterého by měl čerpat zpracovatel magisterské práce (vždy by se mělo čerpat ze zdroje nacházejícího se odborně nejméně „o úroveň výš“). Číslo ISBN se při identifikaci zdroje uvádí včetně příslušných pomlček (viz str. 2, 4, 7 atp.). Číslo sněmovního tisku musí být doplněno o údaj o volebním období (str. 24), neboť v každém volebním období se sněmovní tisky vždy znovu číslovají od 1, takže tisků s číslem 833 bude v archivu poslanecké sněmovny hned několik. Při odkazu na judikaturu krajských soudů je třeba také uvést, o který krajský soud se jedná (str. 26). V seznamu pramenů je třeba odlišovat knihy zpracované jedním autorem a více autory (namísto „Hendrych, Dušan“ je třeba uvést „Hendrych, Dušan a kol.“). Je zřejmě jen překlepem, že jeden zdroj v seznamu knižních a časopiseckých pramenů je uveden pouze jako ISBN číslo (zřejmě již jednou v seznamu uvedený komentář Kovalčíkové?). U judikatury by bylo vhodné uvést, odkud je autor čerpal (web, ASPI, Codexis, sbírka...?), stejně jako by jistě stálo za úvahu seřadit tyto judikáty (stejně jako použité právní předpisy) podle určitého klíče (tematicky, dle data vydání, ...?). Jde však spíše o nedostatky drobnějšího charakteru.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Přestože je možno práci vytknout některé drobnější obsahové i formální nedostatky, v celkovém pohledu je možno konstatovat, že předložená DP je zpracována na dostatečně kvalitní úrovni a odpovídá svou koncepcí, strukturou, hloubkou a odborností zpracování, stejně jako požadovanými formálními náležitostmi, závěrečným pracím absolventů magisterského oboru právo.

Cíl práce nebyl sice zvolen příliš vhodně, z kontextu a pojetí práce lze však soudit, co bylo diplomantovým záměrem a stejně tak je možno dovodit, že se mu jeho cíle v zásadě podařilo dosáhnout.

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

Práce se doporučuje k obhajobě. Navrhuji její hodnocení stupněm „Velmi dobře“ s tím, že konečné hodnocení se samozřejmě odvine také od úrovně ústní obhajoby.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

Ke str. 22 – zde je zmíněna možnost diskrece správního orgánu při připisování bodů – diplomant by mohl obsírněji pohovořit o výhodách a nevýhodách relativního určení bodového rozmezí ve srovnání se stávající úpravou.

Ke str. 30 – lze za „klasické správní řízení“ opravdu označit proces, jehož obsahem je „školení bezpečné jízdy“ a jehož výsledkem je vydání „potvrzení“? Toto by jistě bylo vhodné upřesnit, případně podrobněji rozvést.

Ke str. 54, 55 – zhodnoťte, nakolik je tzv. „osoba vzdálená“ v praxi skutečně tak veliký problém. Odkážete třeba na publikovaná vyjádření pracovníků příslušných správních úřadů.

V Plzni dne 4/7/2013

Podpis autora posudku